

Medewe
Prof. P.
K. v. H.
Meulink
Smilde,

alle
aan:
Adm.

INHO
voor the
de exege
God zoe
burgers
tatie inz

De l

Schild
de Gem
Kuyper
zijn gen
uitgehol
laten zie
tusschen
het dog
Reeds
tot de g
hij stri
reservee
van de
Dezelf
de Dor
blijkt op
gen, dat
op diens
theologe
dacht of
Het is
tie, dat
Roomse
de houd
anders
beantwo
en apost
Vanda
voorzoo
zoek, w
Suarez
bleem h
torisch
doelde
schouw
memorie
naar die
neemt, l
besprok
We vi
de Dord
deelte al
derde er
in par. 5
licht. W
licht de
behoudt
dingen,
melijk e
trachtin
zoo verv
mensch
tot de
bekeeren

100) K
der „Get

de kiezers geworpen. Duitzen humanisten stemden op de A.R.-Partij iets wat ze stellig niet gedaan zouden hebben, als de elsch van het beginsel duidelijk als een klarenstoot het volksgeweten had aangegrepen. Dan zou het Woord van Christus in vervulling zijn gegaan: Een discipel is niet meer dan zijn meester, indien ze U haten, zoo weet, dat ze Mij eer gehaat hebben dan U. En: In de wereld zult gij verdrukking hebben.

Enkele onderstreepingen (vet druk) zijn van mij. Niet alle. Daarna spreekt ds Bos over de verkiezingscampagne van de A.R.P., welk thema ons minder interesseert. Vervolgens.

Het is bekend dat Dr A. Kuyper eens in zijn Stone-Lezingen de Amerikaansche onafhankelijkheidsoorlog heeft verdedigd. Zijns inziens mocht deze niet vergeleken worden met de Fransche revolutie, waar hij van deze zooveel verschil als een puriteinsche huismoeder verschilt van een overspelige vrouw. Ook ik wil ze stellig niet gelijk stellen, maar zie ook de Amerikaansche vrijheidsoorlog gegrond op leuzen, die geput zijn uit de humanistische bron, de bron van de volkssoevereiniteit. Het bewijs daarvan vind ik in de Amerikaansche onafhankelijkheidsverklaring. Daarin lezen we: „Wij beschouwen het als vanzelfsprekende waarheden dat alle menschen gelijk geschapen zijn, dat zij van hun Schepper zekere onvervreemdbare rechten hebben ontvangen, dat onder die rechten zijn het leven, de vrijheid en het nastreven van geluk, dat het is om deze rechten te verzekeren dat de overheden over de menschen gesteld zijn en dat zij hun rechtmatige macht slechts ontleenen aan de toestemming van hen, die geregeerd worden; dat in alle gevallen waarbij een vorm van overheid verderfelijk wordt voor deze doeleinden, het volk het recht bezit deze te wijzigen of af te schaffen en een nieuwe overheid in te stellen, waarbij haar grondslagen op zulke beginselen worden gevestigd, en haar macht in zulke vormen wordt gegoten, dat deze het volk het meest geschikt toeschijnen, om zijn veiligheid en zijn geluk te verzekeren”.

Ik onderstreepte enkele woorden, uit welke bijzonder de volkssoevereiniteitsgedachte blijkt en vergeet het niet dat, naast de waardeering van Kuyper, ook gerekend moet worden met het feit, dat dit stuk een zeer gewaardeerd document heet voor de Westersche staatkunde. Ik zou, als ik let op de antirevolutionaire practijk, het haast ongewijzigd in het program der A.R.-Partij kunnen invoegen.

Het stuk is hiertoe nog niet geëindigd. De rest hopen we later door te geven. K. S.

KERKNIEUWS

Beroepen te:

Aalten-Doersburg-Doetinchem-Winterswijk, A. Jagersma te IJmuiden.

Bedankt voor:

Meppel, R. te Velde te Zaik en Veecaten.

Utrecht—N.W., H. Bouma te Assen.

— PREEKCONSENT. De classis Groningen heeft na gehouden onderzoek, aan de studenten D. Berghuis, Coenderweg 69 4/a, Groningen (Helpman), en W. G. de Vries, Jozef Israëlsstraat 54a, Groningen (Tel. 30063), toestemming verleend in de kerken 'n stichtelijk woord te spreken.

— LETHBRIDGE (Canada). Men verzoekt ons, namens den kerkeraad der Free Reformed Church te Lethbridge onderstaand artikel op te nemen in ons blad.

„Van verschillende zijde hebben de kerkeraad verzoeken bereikt om te mogen vernemen hoe de Free Reformed Church (Vrije Geref. Kerk) te Lethbridge is ontstaan.

Ook om legendevoering te voorkomen, volgt hier in het kort de wordingsgeschiedenis.

In Augustus 1949 waren er in Lethbridge 3 Gereformeerde gezinnen woonachtig, die zich hadden aangesloten tot een huisgemeente en geregeld huisgodsdiensatoefeningen hielden, terwijl er ook een gezin te Foremost en een te Iron Springs woonachtig was, die door de afstand niet geregeld met de anderen konden vergaderen, doch met hen geheel eensgezind waren.

Mede op advies van broeders in Nederland richtten wij ons in September tot de Protestant Reformed Church te Manhattan, de dichtstbijzijnde kerk van dit verband, met het verzoek om nader contact. Na enige correspondentie werd ons in November door de predikant van deze kerk en ouderling M. Flikkema een bezoek van drie dagen gebracht. Teyoren waren ons reeds geschriften van ds Hoeksema toegezonden, die we hadden bestudeerd. En juist was in de Standard Bearer verschenen de correspondentie tussen Prof. B. Holwerda en ds G. M. Ophoff, die ons jegens de P.R.C. tamelijk sceptisch stemde. De ontmoeting was echter zeer aangenaam. Uitvoerig en openhartig is gedurende deze dagen alles besproken wat ons verdeelde en wat ons verenigde. De verschillen bleken echter veel kleiner te zijn, dan we aanvankelijk dachten. In elk geval waren ze van dien aard, dat ze naar onze mening geen beletsel mochten zijn, om kerkelijk met hen samen te leven. En toen wij dan ook, nadat de bezoekers waren vertrokken, ons de vraag stelden: „Wat nu?” was er niet een van ons, die er niet van overtuigd was, dat aansluiten bij de P.R.C. eis des Heeren was.

Wij hebben ons toen tot de kerkeraad van Manhattan gewend met het verzoek ons tot de gemeenschap der kerk toe te laten. De kerkeraad antwoordde, dat hij ons verzoek zou doorzenden naar de classis West om advies. Dit bevestigde ons. Kon een kerkeraad zelve niet beslissen over de al of niet toelating tot de gemeenschap der kerk van een aantal leden? (Want we hadden ons niet als huisgemeente, doch als individuele leden en gezinnen gemeld). Toen nu in Januari ds P. Vis en broeder M. Flikkema ons weer bezochten was onze eerste vraag aan hen, wat de reden was van het advies vragen aan de classis. De predikant antwoordde ons, dat dit gedaan was om de uitzonderlijke figuur, dat een aantal leden wonende op een 580 km afstand van de kerk (want dit is de afstand Manhattan—Lethbridge) tot de gemeenschap der plaatselijke kerk zouden behoren. En ook wat betreft de financiële zijde wilde men het advies van de classis inwinnen. Het advies betrof dus louter de „technische” kant van de zaak. En toen wij nog eens nadrukkelijk vroegen, of het verschillend dogmatisch inzicht geen obstakel had gevormd, werd dit stellig ontkend. Wij waren beschaamd, ons wantrouwen was misplaatst gebleken en wij dankten God voor deze tweede ontmoeting.

De classis werd 1 en 2 Maart 1950 gehouden en op 13 Maart bezochten ds Vis en ouderling H. van Dijken ons en brachten tegelijkertijd het advies van de classis en het besluit van de kerkeraad mede. Dit luidde met toelating nog te wachten, tot ds A. Cammenga, zending predikant, ons eens zou hebben bezocht en daarover aan de zendingcommissie rapport zou hebben uitgebracht. Wederom rezen er vragen in ons, die we ook tot uiting hebben gebracht. Waren wij dan zendingsof object en moesten wij dan eerst onderwezen worden in de leer die in de P.R.C. geleerd wordt, opdat wij dan zo rijp gemaakt moesten worden voor deze kerken? Dit griede ons want wij hadden ter gelegenheid van beide bezoeken van de kerkeraad de dingen uitvoerig besproken en men kon dus weten, dat wij goed Gereformeerd waren. Aan het einde van dit derde bezoek, nadat ds Vis die Vondag weer 2 keer voor ons had gepreikt, en we weer spraken over ons verlangen om opgenomen te worden in hun gemeenschap, zei de ouderling van Dijken: „Maar dan moeten wij nog eerst eens spreken over jullie verbondsbewoening”. Uit dit gezegde bleek ons, dat er dus toch dogmatische moeilijkheden waren en niet alleen technische. En toen wij, zoals we gevraagd hadden, enkele weken later, in April de schriftelijke bevestiging kregen van dit antwoord, bleek ons nog eens weer, dat het verschil in verbondsbewoening, voor de kerkeraad toch een verandering was ons toe te laten. Ook schreef de kerkeraad, dat het nog wel enige weken duren kon, aler ds Cammenga zou komen. Gaarne was de kerkeraad dan echter bereid ons nog eens of meerdere malen te bezoeken, opdat ds Vis dan voor ons zou kunnen prediken. Wij stelden dit zeer op prijs, want dat betekende die Zondag(en) voor Manhattan: preeklezen. Maar aan de andere kant bleek ons hier uit, dat het nog wel maanden kon duren, voor deze zaak, die al sinds September 1949 liep, tot een beslissing zou komen.

Daarbij kwam, dat in Maart de eerste emigranten uit Nederland binnen kwamen, als vrucht van het werk van

ons immigratie-comité. We wilden deze broeders en zusters zo gaarne ontvangen in een eigen kerkelijk tehuis. Toen hebben wij gezegd: „Wij kunnen nu niet langer wachten. De kerk van Jezus Christus moet ook in Lethbridge tot openbaring worden gebracht. Als de P.R.C. ons niet wil ontvangen als broeders en zusters, dan zullen wij krachtens het ambt aller gelovigen zelf de kerk tot openbaring brengen”. En dat hebben wij toen op 16 April j.l. gedaan, hoewel we juist twee dagen te voren van ds Cammenga bericht ontvingen, dat hij 29 April bij ons hoopte te komen. Door de 10 manslidmaten, die de gemeente toen telde, zijn bij vrije stemming 2 ouderlingen en 1 diaken gekozen, die in de namiddagdienst zijn bevestigd. De oudste ouderling bevestigde eerst de beide anderen met het gewone formulier en daarna bevestigde de reeds bevestigde ouderling de oudste.

Toen ds A. Cammenga op 30 April voor ons optrad, werd hem gaarne de gelegenheid gegeven te prediken en wij ontvingen hem in zijn volle ambtsbediening.

Het was anders wel een vreemde figuur, die, zoals ds Cammenga ons zeide, hij nog nooit had aangetroffen, n.l. dat hij door de kerkeraad van een niet tot zijn kerken behorende gemeente toegelaten werd tot de prediking. Wij hebben echter door deze handelwijze willen uitdrukken onze hartelijke begerte om tot eenheid te komen met de Protestant Reformed Churches, doch zien de veranderingen op de weg tot elkander alleen van hun zijde op onze weg gelegd. Wij zullen echter weigeren om ons te laten onderwijzen in de „Prot. Reformed” waarheid, zoals ds Vis zich eens uitdrukte en wij wijzen ook af hetgeen ds Cammenga vlak voor het einde van zijn 3-weeks verblijf ten onzen zeide. Toen we hem mededeelden, dat we met nader contact en met de Gereformeerde kerken in Nederland en met de Prot. Geref. Kerken hier zouden wachten, totdat deputaten van beide kerkverbanden zouden hebben samengesproken, en de synodes een beslissing dienaangaande zouden hebben genomen, zeide hij: „Dat is jammer, ik durf het zelfs zondig te noemen geen nader contact te zoeken met onze kerken. Want nu gaan jullie natuurlijk weer vrijgemaakte preken lezen en dan groeien jullie van ons af”. Deze zienswijze werpen wij verre van ons. Alsof er een Gereformeerde en een Prot. Gereformeerde waarheid is, waar onze kerk zo'n beetje tussen in staat. Er is slechts één Waarheid en wij geloven deze te belijden.

Zo staan wij dan in dit grote land met thans in totaal 133 zielen. Niet veel rijken, niet veel edelen, arm naar de wereld, maar rijk in God. We vergaderen in een schoolgebouw, waar we elke week uitgezet kunnen worden en hebben geen geld om een kerkje, al is het nog zo eenvoudig, te bouwen.

Gedurende enige weken heeft ds J. Hettinga van Harlingen in ons midden vertoefd. Het was een feestdag, toen hij in onze gemeente 6 kinderen doopte en het H. Avondmaal bediende. Voor sommigen onzer was het bijna twee jaar geleden, dat zij dit voor het laatst hadden genoten en onder de gedoopte kinderen was er een van reeds 1½ jaar. En nu ds Hettinga weer is vertrokken, worden wij elke week opnieuw door het lezen van predikaties van Geref. predikanten uit Nederland, gesterkt.

Ook in Edmonton is vorige week de Vrije Geref. Kerk tot openbaring gebracht onder leiding van de kerkeraad te Lethbridge, aanvankelijk met 72 zielen, terwijl de huisgemeente te Vancouver met vijf gezinnen, voorlopig bij Lethbridge gaat inwonen.

„Wij hebben het Profetische Woord, dat zeer vast is”. 2 Petr. 1:19.

De Raad van de Free Reformed Church te Lethbridge.

D. M. BARENDREGT, voorz.

J. DE HAAS, 2e scriba.

Box 270, Lethbridge, Alta, Canada.”

(Wij plaatsen dit bericht, zonder daarmee een oordeel uit te spreken over de handelingen, hetzij van deze, hetzij van gene zijde. Ieder weet, hoe ik als redacteur en als deputaat voor de correspondentie met buitenlandse kerken, denk. En ik vrees, als ik dit stuk lees, dat misverstand niet uitgesloten is. Ds Cammenga, dien ik goed ken en zeer waardeer, zal allicht iets meer hebben gezegd, dan de uiteraard korte samenvatting zijner woorden tot zijn recht kan doen komen. Met wat geduld en wijsheid komt veel wel weer terecht. K.S.)

BOEKEN TE KOOP

GEVRAAGD:

Dächsel, Bijbelverklaring O. en N. Test f 40.—; Grosheide, Mattheus (Bottenburg) f 5.—; Greijdanus, Lucas (Bottenburg) dl II of dl I en II; Greijdanus, Romeinen (Bottenburg) dl II of dl I en II; Greijdanus, Philippenzen (Bottenburg) f 6.—; Sikkel, Boek der Geboorten f 7.50; Dijk, Welbehagen f 2.50; Bavinck, Magnalia Dei f 4.—; Colijn, Saevis f 3.—; Aalders, Bijb. Handboek 2 dln f 10.—; Kuyper, Encyclopaedia, 3 dln, 2e dr. f 10.—; Kommentar z. A. Test. ed. Volz. e.a., compleet of diverse losse delen; Gispin, Leven der Profeten, 3 dln f 2.50; Eerdmans, Godsdienst van Israël, 2 dln f 5.—; Dippel, Kerk en Wereld f 5.—; Bakh. v. d. Brink, Kerkgeschiedenis, 2 dln f 7.50; Grosheide, Gesch. d. Kerk, 3 dln f 7.50; Brakel, Red. Godsdienst, 2 dln, nwe dr. f 7.50; Dooyeweerd, Wijsbegeerte d. Wetidee, 3 dln f 20.—; Diverse delen Korte Verklaring.

Brieven onder No. 507 Bureau „De Reformatie” te Goes.

KENT U REEDS

Zangers en Speellieden

van D. W. L. MILO?

Dit werk is onmisbaar voor hen, die belang stellen in den eeredienst onzer Kerken. Prijs f 5.—, voor abonné's op de R.B.-Serie f 2.50.

Vraagt het Uw boekhandelaar of den uitgever.

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

HET KAARTSYSTEEM voor Kerkelijk Gebruik

is weer verkrijgbaar. Ook zijn voorradig de

KARTONNEN EN HOUTEN

KAARTENKASTJES voor ruim 800 kaarten

Vraag Uw boekhandelaar of den uitgever

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

Voor goede en goedkope Geref. lectuur!

In de brochure-reeks „WOORD EN WERELD” is als 2e brochure aan de abonnees toegezonden

De beslissende strijd der Kerk

door PROF. C. VEENHOF.

Als eerste brochure verscheen „DE KERK IN HET EINDGERICHT”, door Prof. B. HOLWERDA.

De prijs werd buitengewoon laag gesteld. Een reeks van ± 8 brochures tezamen plm. 300 pag. omvattend, kost f 1.75. Bij getallen lager. Ook kunnen de brochures afzonderlijk worden geleverd, doch bij minstens 20 exx. tegelijk 20 exx. kosten f 3.—, 100 exx. f 12.—. Speciaal willen we er de aandacht op vestigen, dat we deze brochures verzenden aan opgegeven adressen. Wie één adres opgeeft en f 1.75 stuurt, kan daarop rekenen. Voortdurende, eenvoudige en Schriftuurlijke voorlichting blijft in dezen tijd van chaotische verwarring een dringende behoefte onder Uw bekenden. Deze brochure-reeks voorziet daarin. Profiteer ervan!

Alle bestellingen bij vooruitbetaling per giro of postwissel ten name van H. H. VAN DER LINDEN, Tulpstraat 62a, Goes, Post. 537347.

Adverteert in dit blad! !

Heden ontliep in volle vrede, in zijn Heere en Heiland, onze mede-ambtsdrager, broeder

P. W. HOOGERS,

in de ouderdom van 42 jaar. De Koning der kerk zij dank voor het vele, dat Hij in deze broeder aan ons heeft geschonken en Hij trooste de bedroefde familie.

Matth. 19:29.

Namens de Raad der Geref. Kerk:

H. SCHOLTEN, Praeses.
E. J. PIERIK, Scriba.

Berkum, 20 Juli 1950.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f 3.—

Catechismus f 2.—

Godsopenbaring . . . f 2.—

Zalmstraat 1 - Schoveningen